

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קד

עין משפט
נר מצוה

א עין כבוד ש"ס
ח"מ ס' שכל סעיף
א כהנא:

ב ב"מ פ"ח מהל'
מכירה הלכה יד סמג
פ"ט פ"ב ע"ש ח"מ
ס' ר"ח סעיף י"ז:

יא ג"ד מ"ו ע"ש ע"ש
ס' סעיף יח:

יב ה"ו מ"ו פ"ח מהל'
מכירות הלכה ד
סמג ע"ש פ"ט ע"ש
ח"מ ס' שכל סעיף ב
כהנא:

יג ו' מ"ו ע"ש סמג יג
סמג ע"ש ע"ש
ח"מ ס' שכל סעיף ב:

יד ה' ע"ש ח"מ ס'
מב סעיף עו:

טו פ' מ"ו פ"ח מהל'
עגות הלכה ו
סמג ע"ש ר"ח:

טז י' מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

יז מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

יח מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

יט מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כ מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כא מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כב מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כג מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כד מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כה מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כו מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כז מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כח מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

כט מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

ל מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

לא מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

לב מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

לג מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

לד מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

לה מ"ו פ"ג מהלכות
מנוה ולזה הלכה ו
סמג לאוין קפ"ח ע"ש
ח"מ ס' ע"ש ע"ש:

דאפשר לחותי דבולגא . וז"ל אפילו לא אפשר נמי אמאי
מכנין לו דכיון דלא יבש נהרא רבה טו לא הוי מנה
מדריה וי"ל דקטק האי טעמא לאשמועינן דאפילו יבשו נמי שאר
מנה מדריה אפילו הכי אינו מנכה
לו כיון דאפשר לחותי דבולגא מנהרא
רבה דדוקא באכלה חבז או גוספס
שאין יכול לתקן הקקול ע"י שוק
טורח מנכה לו חי נמי יש לומר דודאי
במכירות לא היה לריך לטעם זה
אפילו בלא אפשר לחותי אחי שפיר
אבל משום קבלנות אינרטיך שלא
יוכל לומר לא אחטקס בה ואפ"ה
לא אשלים במיטבא לפי שאינו
מחוייב להביא מנהרות אחרים
הרמקום ביותר ועל כן הולך לומר
דלא יבש נהרא רבה ומגלי לחותי
דבולגא ולכן מחוייב לטעום בקבלנות:
הני מרי מחני קמייחא אינחנו
בין בחכרנותא פ"י . וז"ל
דכס שחולקין בתבואה ליחא
במכירות מ"מ עיקר מילתא דהיינו
רישא מיירי בין במכירות בין
בקבלנות: **אידי** ואידי דאמר ליה
לחוכר לחוכר . לכאורה משמע
דבא"ל חוכר לחוכר הוי קפידא בלאו
האי טעמא מדלא קאמר אידי ואידי
בין אמר ליה חוכר לחוכר בין אמר
ליה מחכיר לחוכר [א] אבל חי אפשר
לומר כן דהא מחני' בדל"ל חוכר
למחכיר איניי דקתני אי"ל חטר לי
שרה בית השלחין ואפ"ה משום האי
טעמא דוקא הוי קפידא ולא דוקא
נקט מחכיר לחוכר דה"ה חוכר
למחכיר אלא משום דשומאל לא משכח
קפידא במחכיר לחוכר קאמר רבינא
דבמחכיר לחוכר נמי הוה קפידא
בכה"ג דליירי מחני' :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

משכחם לה בין בחכירות ובין בקבלנות . ככלן יש לומר לקטור
יקטור לעקור יעקור דכל מה שיש לו לטעון בקבלנות יש לו לטעון
במכירות וגבי יבש המעיין אם אמר "חטר לי שרה" [בית] שלחין זו"
כי הוי דמחכיר כי יבש המעיין מנכה לו הכי נמי בקבלנות אם
קבלה בשליש ולמחלה הכל לפי מה
שנפטר: **מכאן** וילך כו'. כל אחת
אפרטה במקומה: **שמה** בעלמא .
כך הוי נקראת אבל לא בשביל המעיין
העליון במחכירות: **לפך** . חי כור
לפי חשבון סלחים בחכר המעין
חמשים על חמשים הוי בית סאה:
אע"פ שאין בו גפנים גרסינן וגבי
פרדס אע"פ שאין בו רמונים
גרסינן: **אמר** לו מחכיר לחוכר .
"שרה בית השלחין אחי מחכיר לך"
יכול לומר שמה בעלמא אחרי:
מתני' סוכירה . שלא חרשה ולא
זרעה: **למין** אוחה . **ענו** בקבלנות
שקבל ממחלה ולשליש ולרביעי **חבז**
במכרע לא שייכחאל דמאי "שמין"
איכא מחכירותו יתן לו: **אם** אוכיר .
אעשה בורה: **ולא** אעביד . ולא
אעשה בה פעולה הראויה לה:
גמ' **דורש** לשון פנינו . שהרגילו
הדיוטות לכחוב שלא כחוקת חכמים:
היה דורש לשון לפסוק **בין** אחרי:
אדם מביא קרבן עשיר על אשמו .
שהוא חיוב קרבן לידתה ולרעתה
והוא הוא עשיר אכן יכול לומר "הוא
אין לו כלום ותיפטר בקרבן עני":
כל הקרבנות שהיא חייבת . שלא
בגדר ונדבה כגון קרבן יבשה ואשם
ותחלתא שפליה: ה"ג לה (ה) ב"ב"א"ר
יהודה לפיכך אם פטרה אינו חיוב
בזמן שכן הוי כותבת או אחרת
(ג) דלית' לי עלך מן קדמת דנא
וכי פירשה לפיכך אם גירשה ונתן
ליו חיוב כבן שכן כותבת לו כחוק'
החבר שכותבת לו על קבלת כותבתה
התקבלתי ככותבי ואחרת דלית
לי עלך מן קדמת דנא וכל אחריות
שהיה לי עליך מלפני היום הוי הוי
ולשון הספרים אינו יודע לפרש
כראוי: **כותבת** אמן . שכותבת להן
ביום אחריות: **לפשתני** לחופה .
וקדושינן ע"מ כן ולא פלו קבשני
בה עד שתיכנס לחופה והרי חתונה
קודם לכן: **לא** ימשכנו . פ"י שליח
בית דין במשכון שהוא יתר על חובו:
שכן הוא כותב לו השלמות דאית
לך עלי כל קבל דיני . אם משיב
לו את העבדו לזמן מרובה שמין את
המשכון וכותבו לו זה בשטר יהיו לך
כל השלומין עלי לפרע ממני דמי
משכון זה ולא משכנו יותר על חובו
נמלא גובה שלא בדיון: **עשה** דכבס
גבי פני . כחומר למה ליה למיכח
ליה והאמר ר' יוחנן משכנו והשיב לו
את העבדו ומת הלוה שומטו המלוה
מעל כניו ולא הוי כשאר מעטלי דיתמי
דלא משתעבדי לבעל חוב דכיון דמשכני' קנייה כי ידידה לגוביינא:
הני

איבעי לך לאחויי דבולגא אמר רב פפא "הני
תרתי מתניתא קמייחא משכחת לה בין
במכירותא בין בקבלנותא מכאן ואילך
דאיתא בקבלנותא ליחא במכירותא ודאיתא
במכירותא ליחא בקבלנותא: **אם** אמר לו
החבר לי שרה בית השלחין זה [וכו'] : **ואמאי**
לימא היה שמה בעלמא אמרי לך מי לא
תניא *האומר לחבירו בית בור עפר אני
מוכר לך אע"פ שאין בו אלא לחין הגיעו
שלא מכר לו אלא שמה והוא דמתקרי בית
בור וברמא אני מוכר לך אע"פ שאין בו גפנים
הגיעו שלא מכר לו אלא שמה והוא דמתקרי
ברמא פרדס אני מוכר לך אע"פ שאין בו
רמונים הגיעו שלא מכר לו אלא שמה והוא
דמתקרי פרדסא אלא אמר ליה שמה
בעלמא אמרי לך הכא נמי נימא ליה שמה
בעלמא אמרי לך? **אמר** אמונא לא קשיא
ה"ה דאמר ליה מחכיר לחוכר דאמר ליה
חוכר למחכיר: **אמר** ליה מחכיר לחוכר שמה
בעלמא א"ל א"ל חוכר למחכיר = קפידא
בבבא אמר אידי ואידי דא"ל מחכיר לחוכר
כדקאמר "זה" מבלל דקאי בגוה עסקינן
בית השלחין למה ליה למימר דקאמר ליה
בית השלחין כדקיימא השתא: **מתני'**
המקבל שדה מחבירו והיבירה שמין אותה
כמה ראויה לעשות ונתן לו שכך כותב לו
*אם אוכיר ולא אעביד אשלים במיטבא:
גמ' **היה** דורש לשון הדיוט דתניא
ד"מ אומר אם אוכיר ולא אעביד אשלים
במיטבא רבי יהודה היה דורש לשון הדיוט
*דתניא ר' יהודה אומר אדם מביא קרבן
עשיר על אשתו וכן כל קרבן וקרבן שהיא
חייבת *שכך כותב לה: **אחריות** דאית לך
עלי מן קדמת דנא **הלל** הוקט היה דורש
לשון הדיוט דתניא *אנשי אלכסנדריא היו
מקדשין את נשותיהם ובשעת בניסוחן לדופה
באין אחרים וחושפים אותם מהן ובקשו
חבמים לעשות בניהם ממזרים אמר להן הלל
הוקט הביאו לי בתובת אמכם הביאו לו
כתובת אמן ומצא שכתוב בהן לכשתבנסו
לחופה הו"ל לאינח ולא עשו בניהם ממזרים
ר"י בן קרח היה דורש לשון הדיוט דתניא
ד"ר בן קרח אומר המלוה את חבירו
לא ימשכנו יותר מחובו שכך כותב לו
השלומתא דאית לך עלי כל קבל דיבא מעלמא
דכתב ליה הוי הא אי לא כתב ליה הוי
לא קניא והא אמר רבי יוחנן משכנו והשיב
לו המשכון וכת שומטו מעל גבי בניו:
אדני

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

היה דורש לשון הדיוט . לשונות
שלא תיקטו חכמים לחכוב
אלא הדיוטות הורגלו לכובסן היה
דורש , ואפילו לא כבס גפילו נכבס
דאי תוקט פשתני מה היה דורש
פשתני שיש לו לקיים כמו שהתנה
דאי לאו תבמכחאל ה"ה :

א גמ' קמייחא
מנוה ולזה הלכה ו
סמג ע"ש ע"ש

ב"ב
שרה בית השלחין
אחי מחכיר לך

מתני' סוכירה .
זרעה: למין אוחה .
ענו בקבלנות
שקבל ממחלה ולשליש ולרביעי חבז
במכרע לא שייכחאל דמאי שמין
איכא מחכירותו יתן לו: אם אוכיר .
אעשה בורה: ולא אעביד . ולא
אעשה בה פעולה הראויה לה:

גמ' דורש לשון פנינו .
שהרגילו הדיוטות לכחוב שלא כחוקת חכמים:
היה דורש לשון לפסוק בין אחרי:
אדם מביא קרבן עשיר על אשמו .
שהוא חיוב קרבן לידתה ולרעתה
והוא הוא עשיר אכן יכול לומר "הוא
אין לו כלום ותיפטר בקרבן עני":
כל הקרבנות שהיא חייבת . שלא
בגדר ונדבה כגון קרבן יבשה ואשם
ותחלתא שפליה: ה"ג לה (ה) ב"ב"א"ר
יהודה לפיכך אם פטרה אינו חיוב
בזמן שכן הוי כותבת או אחרת
(ג) דלית' לי עלך מן קדמת דנא
וכי פירשה לפיכך אם גירשה ונתן
ליו חיוב כבן שכן כותבת לו כחוק'
החבר שכותבת לו על קבלת כותבתה
התקבלתי ככותבי ואחרת דלית
לי עלך מן קדמת דנא וכל אחריות
שהיה לי עליך מלפני היום הוי הוי
ולשון הספרים אינו יודע לפרש
כראוי: כותבת אמן . שכותבת להן
ביום אחריות: לפשתני לחופה .
וקדושינן ע"מ כן ולא פלו קבשני
בה עד שתיכנס לחופה והרי חתונה
קודם לכן: לא ימשכנו . פ"י שליח
בית דין במשכון שהוא יתר על חובו:
שכן הוא כותב לו השלמות דאית
לך עלי כל קבל דיני . אם משיב
לו את העבדו לזמן מרובה שמין את
המשכון וכותבו לו זה בשטר יהיו לך
כל השלומין עלי לפרע ממני דמי
משכון זה ולא משכנו יותר על חובו
נמלא גובה שלא בדיון: עשה דכבס
גבי פני . כחומר למה ליה למיכח
ליה והאמר ר' יוחנן משכנו והשיב לו
את העבדו ומת הלוה שומטו המלוה
מעל כניו ולא הוי כשאר מעטלי דיתמי
דלא משתעבדי לבעל חוב דכיון דמשכני' קנייה כי ידידה לגוביינא:
הני

לעיל ע"ג
[לפני קט]

[מוכפת
דכתובות פ"ד]

מדין לה:
גמ' כ"ד .
נכסין פ"ד
[מייב]

[פ"י ח"ס'
במות ק"ז
ד"ה בית הלל
ומוס' כותבת
ע"ד ד"ה שאין]

[מוכפת
דכתובות פ"ד]

*א
ה"ה
מקבצת

[לפני קודם
ה"ה משכנו
ומת שומטו כו'
וכו"ג הכו'
ע"ש ש"ס ח'
וע"ש כהנא]

הנהגות הגר"א
[א] תוס' ד"ה אידי
אבל כו'. י"ב ורמ"ה
חולק:

הנהגות הגר"א
[א] תוס' ד"ה אידי
אבל כו'. י"ב ורמ"ה
חולק:

הנהגות הגר"א
[א] תוס' ד"ה אידי
אבל כו'. י"ב ורמ"ה
חולק:

הנהגות הגר"א
[א] תוס' ד"ה אידי
אבל כו'. י"ב ורמ"ה
חולק:

